

Gemensamt möte barn- och utbildningsnämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

Närvarande

BUN: Oscar Lindster (S) Lina Runander (M), Eva Engström (C), Jennie Jarve (V)

GVN: Lena Broén (S), Anna Andersson (C), Lars Åkerlund (V) Zita Dahlström (M) Håkan Lindqvist (S)

UAF: Torsten Flemming, utbildningsdirektör, Hanna Thunholm, avdelningschef grundskolan, Lena Nordström avdelningschef ungdomsavdelningen, Nina Tofftén, enhetschef ungdomsavdelningen, Karin Nilsson nämndsekreterare

Dagordning

- Analys av nedgången i behörighet till gymnasiet
- Ungdomsgårdarna

Diskussion

Ordförande BUN Oscar Lindster inleder mötet. Diskussion förs kring mötesformen gemensamma möten mellan arbetsutskotten. Planen är att fortsätta hålla dessa möten två gånger per år.

Analys av nedgången i behörighet till gymnasiet

Grundskolechef Hanna Thunholm informerar om Analysrapport 2025. Analysrapporten om gymnasiebehörighet visar att Gotland, i likhet med nationella trender, ser en nedgång i andelen elever som når behörighet till gymnasiets yrkesprogram, särskilt bland flickor. För att möta utvecklingen har en rad åtgärder påbörjats. Bland dessa finns satsningar på tidiga insatser inom läs- och skrivutveckling, förstärkt specialpedagogisk kompetens, en ny SKA-modell (systematiskt kvalitetsarbete), riktade försteläraryupdrag samt systematiserad uppföljning av garanterad undervisningstid.

Arbetet syftar till att öka likvärdigheten mellan skolor, förbättra stödet till nyanlända elever och skapa förutsättningar för alla elever att nå godkända resultat. Det är dock ett komplext område där många faktorer samverkar. För att förstå effekterna är det avgörande att uppföljning sker kontinuerligt, både på skolnivå och huvudmannanivå.

Förvaltningsledningsgruppen beslutade utifrån uppdraget att analysrapport 2025 skulle fokusera på behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. En arbetsgrupp tillsattes som analyserade resultat över tid, skillnader mellan kön, mellan enheter samt samband med frånvaro, personalens behörighet, organisation och ekonomiska förutsättningar.

Förslag på åtgärder togs fram på både kort och lång sikt. Rapporten redovisades för förvaltningsledningsgruppen den 2 juni 2025 samt för rektorer och biträdande rektorer den 18 juni 2025.

Pågående åtgärder

1. **Ny fördelning av studiehandledning** genom Edlevo, för mer likvärdig resursfördelning för nyanlända elever.
2. **Nya försteläraryupdrag 2025–2028**, med särskilt fokus på läs- och skrivutveckling. Förväntad effekt är förbättrad läsförståelse, ökade möjligheter till tidiga insatser och högre måluppfyllelse.
 - o En arbetsgrupp tillsammans med barn- och elevhälsan planerar kompetensutveckling för lärare F–3. Legilexi implementeras successivt från 2026.
3. **Budgettillskott för central specialpedagog** för ökad likvärdighet i det specialpedagogiska stödet.
4. **Internkontroll av garanterad undervisningstid** efter påpekanden från Skolinspektionen.
5. **Ny SKA-modell** som tydliggör mål och aktiviteter för ökad samstämmighet och likvärdighet.
6. **Kompetenssäkring av obehöriga lärare** genom introduktionsutbildning.
7. **Examensarbete** om lednings- och organisationsstruktur i grundskolan.
8. **Nationell utredning om rektors förutsättningar**, där Gotland deltagit i hearingar.
9. **Sommarlovsskola** för högstadiel elever, med centralt anställda lärare utanför Visby. Flera elever har nått betyg genom detta.

Kortsiktiga åtgärder under utveckling

- A. **Handlingsplan för screening**, med mätpunkter för svenska och matematik.
- B. **Översyn av specialpedagogiska resurser**, utifrån Skolinspektionens tillsyner kring anpassningar och särskilt stöd.
- C. **Direkt dialog med rektorer** vars skolor under tid haft lägre elevresultat än snittet, med extra uppföljning vid behov.

Ungdomsgårdarna

Avdelningschef Lena Nordström och enhetschef Nina Tofftén, ungdomsavdelningen informerar om ungdomsavdelningen och ungdomsgårdarnas verksamhet.

Ungdomsavdelningen består av de sju ungdomsgårdarna samt en fältgrupp som arbetar med ungdomar i offentlig miljö. Man har även närvarocoacher som stöttar elever i grundskolan med problematisk skolfrånvaro, online-verksamhet, verksamhet för motorburen ungdom, lovaktiviteter, samt ingår i nätverk för brottsförebyggande arbete. Det brottsförebyggande arbetet har på senare tid blivit en allt större del av verksamheten.

Fenix ungkulturhus

Fenix ungkulturhus har gått över till kultur- och fritidsavdelningen. Fenix ungdomsgård finns dock kvar på Gråbo och fungerar som en ungdomsgård för lite äldre ungdomar ca 16-22 år. I samband med överflytten av ungkulturhuset övergick även ”Pengar i påse” (PIP) till kultur- och fritidsavdelningen. PIP är en funktion där unga kan söka bidrag för att anordna olika typer av evenemang eller aktiviteter för andra unga.

Keks

Gotland är sedan augusti 2024 medlem i Keks. Keks står för kvalitet och kompetens i samverkan och är ett medlemsnätverk för kommuner och andra som bedriver öppen kultur- och fritidsverksamhet. (<https://www.keks.se/>)

European charter on local youth work

Ungdomsavdelningen arbetar enligt European charter on local youth work, Europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids- och ungdomsverksamhet. Att arbeta enligt chartern innebär bland annat att verksamheten ska:

- Aktivt rikta sig till och inkludera alla unga oavsett bakgrund och livssituation.
- Arbeta främjande baserat på principen om universell prevention och syfta till ungas
- personliga och sociala utveckling.
- Ha nolltolerans mot alla typer av kränkningar och våld.
- Ha som övergripande mål att stimulera och stödja ungas delaktighet och lärande.
- Bygga på ungas aktiva medskapande i alla steg av delaktighetsprocessen.
- Arbeta aktivt med och synliggöra ungas informella och icke-formella lärande.
- Erbjuder flera olika verksamhetsformer.
- Drivas i anpassade lokaler som erbjuder god offentlig miljö.
- Drivas av personal med dokumenterat relevant kompetens.
- Ha en sammanhållen organisation som möjliggör flexibilitet och anpassning till ungas
- skiftande intressen och behov.

(<https://europegoeslocal.eu/the-european-charter-on-local-youth-work/>)

Ungdomsgård norra Visby

Det finns ett beslut om att det ska startas en ungdomsgård i norra Visby. Arbetet pågår med att hitta lämplig lokal för detta. Det finns utmaningar att hitta en lokal som uppfyller de önskemål som finns och som tillgodoser ungdomars behov.

Brottsförebyggande arbete

Ungdomsavdelningen kommer från hösten 2025 ingå i nätverk SSPF (Skola, socialtjänst, polis, fritid). I nätverket kommer man arbeta med ungdomar som visar tidiga tecken på risk för kriminellt beteende. Man kommer initialt att jobba enligt SIG-modellen (Sociala insatsgrupper) med komplettering av fritid och man har skickat en ansökan om finansiellt bidrag till Brottsförebyggande rådet (BRÅ).

Organisationsförändring

Förvaltningschefen har lämnat ett uppdragsdirektiv om att ungdomsavdelningen och arbetsliv och etablering går samman och bildar en ny avdelning. Arbetet med uppdraget pågår och det kommer att redovisas i december. Förväntad start av den nya organisationen är den 2 mars 2026.

Avslut

Ordförande tackar för mötet. Nästa möte är den 11 mars 2026.

Bilagor

Analysrapport 2025

Presentation Uppdrag gymnasiebehörighet

Presentation Ungdomsavdelningen